

Praha 15. 9. 2009

47

Lékárny v roce 2008

Pharmacies in 2008

Souhrn

Tato Aktuální informace pojednává o výkonech sítě lékáren za rok 2008 a zaměřuje se na celkové výkony lékárenské péče a na průměrné výkony lékáren základního typu a ústavních, a to na počty přijatých receptů a poukazů a na tržby. Kromě údajů za celou republiku jsou uvedeny též průměrné výkony lékáren základního typu po jednotlivých krajích.

Summary

This Topical Information refers to the outputs of the network of pharmacies in 2008 and it is focused on the total outputs of pharmaceutical service and on average outputs of classical pharmacies and hospital pharmacies, especially on numbers of prescriptions and coupons received as well as on returns. Besides data for the whole country also the average outputs of the classical pharmacies by the single regions are presented.

Výkony lékáren v roce 2008

Celkové tržby za léčiva a zdravotnické prostředky u všech zařízení lékárenské péče za rok 2008 podle zpracovaných výkazů dosáhly 66 023 mil. Kč a oproti roku 2007 vzrostly o 3,4 %. Z toho tržby za léčiva činily v roce 2008 celkem 58 696 mil. Kč, což je cca o 2,8 % více než předcházející rok. Tržby od zdravotních pojišťoven se snížily o 2,4 % na 34 176 mil. Kč, z toho tržby od zdravotních pojišťoven za léčiva na recept se snížily o cca 3,1 % a tržby od zdravotních pojišťoven za zdravotnické prostředky na poukaz se zvýšily o 5,2 %. Tržby z doplatků pacientů a z volného prodeje dosáhly 15 899 mil. Kč, což je 108,9 % předešlého roku. Počet přijatých receptů se snížil na 68 841 tis. ks (76,5 % loňské skutečnosti) vlivem zavedení regulačních poplatků ve zdravotnictví. Lékárny základního typu (bez ústavních lékáren) dosáhly celkových tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky 43 159 mil. Kč, což je 65,4 % obratu celého oboru lékárenské péče, a přijaly 90,7 % všech odbavených receptů (v roce 2007 to bylo 67,6 % resp. 91,3 %).

V zařízeních lékárenské péče pracovalo v počtech přepočtených na úvazky celkem 5 507,72 farmaceutů a 4 609,37 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí, z toho 4 527,12 farmaceutických asistentů. Z toho v lékárnách základního typu pracovalo 4 921,68 farmaceutů a 3 745,01 zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí, z toho 3 732,21 farmaceutických asistentů, rovněž v přepočtených počtech (zde i v dalším textu a tabulkách se údaje roku 2008 týkají průměrných ročních počtů pracovníků a odevzdaných výkazů A080).

Průměrné výkony na 1 lékárně základního typu

Jedna lékárně základního typu v roce 2007 v průměru přijala celkem 29 139 receptů a dosáhla tržby za léčiva a zdravotnické prostředky 20 149 tis. Kč (v roce 2007 celkem 20 018 tis. Kč). V jednom zařízení pracovalo v průměru 2,30 farmaceutů a 1,74 farmaceutických asistentů. Průměrná lékárně základního typu inkasovala 11 766 tis. Kč od zdravotních pojišťoven (2007 - 12 317 tis. Kč) a 6 771 tis. Kč od pacientů za doplatky a volný prodej (2007 - 6 195 tis. Kč). Tržby od zdravotnických zařízení v průměru činily 1 321 tis. Kč, v roce 2007 cca 1 192 tis. Kč. V porovnání krajů měla nejvyšší tržby za léčiva a zdravotnické prostředky klasická lékárně v Praze, v roce 2008 v průměru cca 25 104 tis. Kč ročně. Nejnižší tržby vykazují klasické lékárně v Jihočeském kraji - v průměru cca 16 379 tis. Kč za rok 2008.

Průměrné výkony na 1 ústavní lékárně

Průměrná ústavní lékárně, tzn. lékárně, jež je součástí zdravotnického zařízení ústavní péče, v roce 2008 přijala 57 998 receptů. Dosáhla průměrné tržby za léčiva a zdravotnické prostředky 202 335 tis. Kč (v roce 2007 cca 197 522 tis. Kč), z toho v průměru 116 786 tis. Kč od zdravotnických zařízení (v roce 2007 to bylo 113 247 tis. Kč). Další 73 395 tis. Kč inkasovala od zdravotních pojišťoven, předcházející rok 74 224 tis. Kč. Celkem 10 425 tis. Kč tvořily tržby od pacientů za doplatky a volný prodej. V jedné ústavní lékárně pracovalo v přepočtených počtech v průměru 5,54 farmaceutů a 6,73 farmaceutických asistentů.

Zajímavosti

Na 1 recept připadla v roce 2008 v průměru léčiva v hodnotě 575 Kč. Přitom hodnota léků na 1 recept v klasické lékárně byla v průměru 505 Kč, zatímco průměrná hodnota léčiv na 1 recept v ústavní lékárně byla 1 327 Kč. Toto rovněž napovídá, že sortiment léků v ústavních (nemocničních) lékárnách zahrnuje i speciální nákladné léky. Jednomu poukazu na zdravotnické prostředky odpovídala hodnota 1 053 Kč. Doplatek pacienta na recept byl v roce 2008 v průměru cca 122 Kč, na 1 poukaz cca 43 Kč. Na jednoho obyvatele ČR připadlo v průměru 6,60 receptů a 0,28 poukazů. Na 1 obyvatele ČR připadá za rok 2008 průměrná útrata v lékárně 816 Kč za doplatky na recept/poukaz a 709 Kč za volně prodejné léky nebo zdravotnické prostředky. Na jednu lékárně připadalo v roce 2008 v průměru cca 4 079 obyvatel.

Závěr

Přes pokles celkového počtu receptů v roce 2008 o 23,5 % a počtu poukazů na zdravotnické prostředky o 5,6 % oproti roku 2007 vzrostly celkové tržby zařízení lékárenské péče za léčiva a zdravotnické prostředky o 3,4 %. V roce 2008 poklesly tržby za recepty od zdravotních pojišťoven o cca 3,1 %. Toto snížení bylo více než kompenzováno nárůstem jiných tržeb: tržby od zdravotnických zařízení se zvýšily o 12,4 %, doplatky pacientů k receptům/poukazům vzrostly o cca 6,8 % a tržby od zdravotních pojišťoven za zdravotnické prostředky vzrostly o 5,2 %. U lékáren základního typu došlo k nárůstu celkových tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky na průměrnou provozovnu o 0,7 %. Cca 64,5 % z hodnocených klasických lékáren mělo v roce 2008 tržby za léčiva a zdravotnické prostředky do 20 mil. Kč, cca 6,5 % hodnocených klasických lékáren mělo tržby za rok 2008 nad 50 mil. Kč.

Tato Aktuální informace vychází z podkladů získaných sběrem ročního výkazu A (MZ) 1-01 o činnosti zdravotnického zařízení, obor lékárenská péče. Výkazy odevzdalo celkem 2 249 lékáren všeho typu. Veškeré údaje o tržbách shromažďované ÚZIS ČR

v rámci tohoto výkazu a zveřejněné v této Aktuální informaci se týkají pouze tržeb za léčiva a zdravotnické prostředky a publikované údaje se vztahují pouze k odevzdaným výkazům.

Pozn.: Hodnoty doplatků k receptům a celkových hodnot léčiv na recept za rok 2008 zahrnují příslušné regulační poplatky za položku na receptu a v úhradách zdravotních pojišťoven je promítnut tzv. odpočet z úhrady zdravotní pojišťovny dle Cenového rozhodnutí MZ ČR z 20. 12. 2007.

Vypracoval: Ing. Ivan Popovič

Lékárny základního typu - počty receptů a tržby za rok 2008

Počet receptů v kusech za rok	Počet lékáren	Tržby v mil. Kč za rok	Počet lékáren
0–10 000	297	0–5	203
10 001–20 000	616	5–10	450
20 001–30 000	471	10–15	450
30 001–40 000	275	15–20	275
40 001–50 000	199	20–25	249
50 001–60 000	100	25–30	149
60 001–70 000	64	30–35	101
70 001–80 000	38	35–40	55
80 001–90 000	22	40–45	41
90 001–100 000	18	45–50	44
100 001–150 000	36	50–55	30
150 001–200 000	4	55–60	17
200 001 a více	2	60 a více	73
Celkem ČR	2 142	Celkem ČR	2 137

Zdroj: ÚZIS ČR

Výkony zařízení lékárenské péče celkem v letech 2005–2008

Rok	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2007 %	Index 2008/2005 %
recepty celkem v ks	93 477 003	89 404 710	90 001 816	68 841 223	76,49	73,65
poukazy celkem v ks	3 163 841	3 041 862	3 086 216	2 914 092	94,42	92,11
žádanky na léčiva od ZZ v ks	1 594 882	1 604 877	1 576 849	1 522 793	96,57	95,48
objednávky na léčiva od ostatních odběratelů v ks	134 201	152 755	159 609	183 647	115,06	136,84
žádanky na zdrav. prostředky od ZZ v ks	390 641	391 020	279 982	374 290	133,68	95,81
objednávky na zdrav. prostředky od ostatních odběratelů v ks	23 675	17 113	17 172	15 780	91,89	66,65
tržby léčiva a zdrav. prostředky celkem tis. Kč	59 437 419	59 954 489	63 851 171	66 022 674	103,40	111,08
tržby za léčiva celkem tis. Kč	53 026 071	53 371 702	57 096 260	58 696 447	102,80	110,69
v tom: tržby od ZPoj za léčiva v tis. Kč	35 234 424	33 039 146	32 219 244	31 231 356	96,93	88,64
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky v tis. Kč	2 391 137	2 509 168	2 799 916	2 944 892	105,18	123,16
doplatky pacientů za recepty a poukazy tis. Kč	5 849 772	6 534 839	7 966 040	8 506 843	106,79	145,42
volný prodej léčiv a zdrav. prostředků tis. Kč	5 801 738	6 141 210	6 637 591	7 392 259	111,37	127,41
tržby od ZZ tis. Kč	9 746 669	11 265 505	13 407 795	15 063 508	112,35	154,55
z toho za léčiva tis. Kč	6 359 330	7 901 682	10 261 419	11 537 692	112,44	181,43
zdrav. prostř. tis. Kč	3 387 212	3 363 823	3 146 376	3 525 816	112,06	104,09
tržby od ostatních odběratelů za léčiva a zdrav. prostř. tis. Kč	422 868	464 621	820 585	883 816	107,71	209,01
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	5 507	5 606	5 548	5 508	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	4 696	4 669	4 581	4 527	x	x
počet hodnocených jednotek s odevzdaným výkazem (lékárny i výdejny zdrav. prostředků)	2 385	2 449	2 410	2 388	x	x

¹⁾ 2005–2007 stav k 31. 12. příslušného roku, za rok 2008 - průměrný roční přepočtený počet

ZPoj - zdravotní pojišťovny

ZZ - zdravotnická zařízení

Zdroj: ÚZIS ČR

Výkony na 1 lékárnu základního typu v letech 2005–2008

Rok	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2007 v %	Index 2008/2005 v %
recepty ks	41 036	37 575	38 077	29 139	76,53	71,01
poukazy ks	827	753	810	697	86,05	84,28
žádanky na léčiva od ZZ ks	196	195	188	178	94,68	90,82
objednávky na léčiva od ostat. odběratelů ks	58	63	66	75	113,64	129,31
žádanky na zdrav. prostředky od ZZ ks	22	18	12	13	108,33	59,09
žádanky na zdrav. prostředky od ostatních odběratelů ks	8	4	4	4	100,00	50,00
tržby léčiva + zdrav. prostředky celkem tis. Kč	19 377	18 195	20 018	20 149	100,65	103,98
z toho tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	12 860	11 287	11 712	11 155	95,24	86,74
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky tis. Kč	533	498	605	611	100,99	114,63
doplatky pacientů a volný prodej tis. Kč	5 104	5 336	6 195	6 771	109,30	132,66
tržby od ZZ tis. Kč	732	914	1 192	1 321	110,82	180,46
z toho za léčiva tis. Kč	646	858	1 172	1 305	111,35	202,01
zdrav. prostředky tis. Kč	86	56	20	16	80,00	18,60
tržby od ostatních odběratelů tis. Kč	147	160	314	291	92,68	197,96
z toho za léčiva tis. Kč	140	153	305	278	91,15	198,57
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	2,36	2,31	2,31	2,30	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	1,87	1,78	1,76	1,74	x	x
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem	2 124	2 187	2 157	2 142	x	x

¹⁾ 2005–2007 stav k 31. 12. příslušného roku, za rok 2008 - průměrný roční přepočtený počet

ZPoj - zdravotní pojišťovny

ZZ - zdravotnická zařízení

Zdroj: ÚZIS ČR

Výkony na 1 ústavní (nemocniční) lékárnu v letech 2005–2008

Rok	2005	2006	2007	2008	Index 2008/2007 %	Index 2008/2005 %
recepty celkem ks	69 416	76 088	74 745	57 998	77,59	83,55
poukazy ks	4 038	4 314	4 423	4 347	98,28	107,65
žádanky na léčiva od ZZ ks	12 942	12 395	12 358	11 322	91,62	87,48
objednávky na léčiva od ostatních odběratelů ks	106	167	187	232	124,06	218,87
žádanky na zdrav. prostředky od ZZ ks	3 481	3 431	2 526	3 312	131,12	95,15
žádanky na zdrav. prostředky od ostatních odběratelů ks	21	30	20	20	100,00	95,24
tržby léčiva + zdrav. prostředky celkem tis. Kč	183 732	195 362	197 522	202 335	102,44	110,13
v tom tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	87 036	87 951	71 146	70 028	98,43	80,46
tržby od ZPoj za zdrav. prostředky tis. Kč	2 393	2 707	3 078	3 367	109,39	140,70
doplatky pacientů a volný prodej tis. Kč	6 491	8 153	9 394	10 425	110,98	160,61
tržby od ZZ tis. Kč	87 271	95 284	113 247	116 786	103,13	133,82
z toho za léčiva tis. Kč	54 782	63 413	83 916	86 794	103,43	158,44
zdrav. prostředky tis. Kč	32 489	31 871	29 331	29 992	102,25	92,31
tržby od ostatních odběratelů tis. Kč	541	417	657	1 729	263,17	319,59
z toho za léčiva tis. Kč	496	334	558	1 635	293,01	329,64
farmaceuti (přepočtený počet) ¹⁾	5,38	5,64	5,81	5,54	x	x
farm. asistenti (přepočtený počet) ¹⁾	6,98	6,88	6,95	6,73	x	x
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem	91	85	88	96	x	x

¹⁾ 2005–2007 stav k 31. 12. příslušného roku, za rok 2008 - průměrný roční přepočtený počet

ZPoj - zdravotní pojišťovny

ZZ - zdravotnická zařízení

Zdroj: ÚZIS ČR

**Průměrná tržba na 1 doklad v Kč a počet dokladů
na 1 obyvatele v lékárenské péči v letech 2005–2008**

Doklad	2005	2006	2007	2008
na 1 recept hodnota léků Kč	439	442	445	575
na 1 recept hodnota léků Kč v klasické lékárně	375	373	395	505
na 1 recept hodnota léků Kč v ústavní lékárně	1 313	1 320	1 036	1 327
na 1 poukaz hodnota zdrav. prostředků Kč	780	852	950	1 053
na 1 žádanku na léčiva hodnota Kč	3 987	4 884	6 508	7 577
na 1 žádanku na zdrav. prostř. hodnota Kč	8 671	8 584	11 238	9 420
na 1 objednávku léčiv hodnota Kč	2 559	2 396	4 471	4 161
průměrný doplatek pacienta na 1 recept Kč	62	72	87	122
průměrný doplatek pacienta na 1 poukaz Kč	24	27	43	43
průměrný počet obyvatel na 1 lékárně	4 182	4 120	4 119	4 079
průměrný doplatek na recepty a poukazy na 1 obyvatele za rok Kč	572	628	772	816
volný prodej léčiv/zdrav. prostředků na 1 obyvatele za rok Kč	567	598	643	709
průměrný počet receptů na 1 obyvatele za rok v ks	9,13	8,71	8,72	6,60
průměrný počet poukazů na 1 obyvatele za rok v ks	0,31	0,30	0,30	0,28

Zdroj: ÚZIS ČR

Průměrné výkony na 1 lékárnu základního typu za rok 2008 kraje + ČR celkem *)

Kraj	Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Libe- recký	Králo- véhr.	Pardu- bický	Vyso- čina	Jihomo- ravský	Olo- moucký	Zlínský	Morav- skosl.	ČR celkem
recepty celkem ks	29 454	30 100	25 812	27 820	25 679	28 779	30 221	26 904	27 807	29 548	27 748	34 831	31 731	30 767	29 139
poukazy ks	546	696	594	689	361	572	1 029	896	799	716	708	672	828	768	697
žádanky na léčiva od ZZ ks	99	240	163	207	242	107	109	212	198	106	146	237	201	265	178
objednávky na léčiva od ostat. odběratelů ks	125	59	90	44	81	86	40	45	44	52	78	68	48	94	75
žádanky/objednávky na zdrav. prostř. ks celkem	8	14	9	17	18	13	15	31	19	24	20	25	30	17	17
tržby léčiva + zdrav. prostř. celkem tis. Kč	25 104	20 854	16 379	19 255	18 891	19 187	18 872	19 231	18 397	17 359	18 027	22 726	20 076	21 534	20 149
v tom: tržby od ZPoj za léčiva tis. Kč	11 909	11 333	9 239	10 707	9 251	11 092	10 885	10 771	11 123	10 681	10 050	13 694	11 901	12 236	11 155
tržby od ZPoj za zdrav. prostř. tis. Kč	669	538	495	630	293	467	804	762	619	587	582	695	660	673	611
doplátky pacientů a volný prodej tis. Kč	9 357	7 179	5 832	6 890	8 272	6 638	6 414	5 338	5 762	5 745	6 104	6 702	6 369	6 383	6 771
tržby od ZZ tis. Kč	2 551	1 645	416	849	755	677	584	2 117	793	240	989	1 472	926	1 937	1 321
tržby od ostat.odběr. tis. Kč	619	159	396	178	321	313	185	243	101	107	302	163	220	305	291
farmaceuti (průměrný roční přepočtený počet)	2,54	2,15	2,00	2,02	1,88	1,87	2,18	2,46	2,39	2,20	2,47	2,57	2,50	2,41	2,30
farm. asistenti (průměrný roční přepočtený počet)	2,16	1,83	1,49	1,70	1,71	2,25	1,51	1,13	1,59	1,76	1,75	1,44	1,58	1,72	1,74
počet hodnocených lékáren s odevzdaným výkazem za r. 2008	280	206	141	113	70	166	84	143	114	100	258	113	116	238	2 142

*) Včetně odloučeních odd. výdeje léčiv, dle odevzdaných výkazů
Zdroj: ÚZIS ČR

ZZ - zdravotnická zařízení
ZPoj - zdravotní pojišťovny